

50. МЕЂУНАРОДНИ БЕОГРАДСКИ САЈАМ КЊИГА

ПОКУШАЈ ДА РАЗУМЕМО СВЕТ

Можда баш зато што је јубиларни, или што му је заслужено враћено полувековно трајање, овогодишњи сајам књига забележио је у своју биографију неколико важних одредница. После Канаде и Француске почасни гост Сајма била је Велика Британија. Земља са дугом традицијом у издаваштву, са годишњом продукцијом од 160.000 нових или поновљених издања, земља чији је драмски писац, књижевник и онедавно песник Харолд Пинтер овогодишњи добитник Нобелове награде за књижевност, својим издањима у сваком случају битно је употпунила лезезу различитих и разнородних књига показаних на Сајму.

“У Британији постоји велики број кампања које промовишу књиге и читање. Тако од 1986. године милиони путника лондонске подземне железнице имају прилику да на постерима у возовима читају *Приче из подземне*. Наша књижевност се може посматрати као богат и разноврстан spoj – од Чосера, преко Шекспира до Бенвила, рефлектујући људски покушај да разуме свет у коме живимо” – речи су Дејвида Мекилроја, заменика амбасадора Велике Британије у Србији и Црној Гори.

Није ли књига управо то, интимно, ушушкано путовање до необичних дестинација у свету, или времену, и то у свим димензијама – прошлим, садашњим и будућим, а све у потрази за смислом који је негде на крају тог путовања садржан у оним малим корацима којима путујемо по себи, унутарњим световима до – препознавања.

Овогодишњи сајам књига обележио је и први пут издвојен “Школски дан”, као могућност да велики број школа из Србије и Црне Горе организовано посети Сајам. Неколико конкретних потеза повучено је и да би се обезбедио што бољи положај књиге у Србији. Тако је 27. октобра потписан Протокол са Националним центром за књигу Грчке о сарадњи на установљавању Националног центра за књигу Србије. Већ сутрадан потписан је и протокол о сарадњи између Квебешког и Београдског сајма књига, а одмах

Под слоганом “Књига коју пишемо заједно” у Београду је од 25. до 31. октобра одржан јубиларни Сајам књига. А вероватно се другачије и не може, осим заједно. И не само тих педесет година, него од оне прве написане, па све до данас, књизи живот удахњују они који је пишу, они који је штампају, они који је читају, и сви они, знани и незнани, који је у библиотекама, самоуверено или ненаметљиво, доносиће је са неке наизглед тајне, удаљене полице – баш нама препоручују.

после тога уследио је и разговор на тему “Антипират у фотокопирници”, како би се што боље заштитила права издавача који издвајају велике своте новца за куповину ауторских права, а онда се све чешће на тржишту суочавају са пиратским издањима. Последњег дана Сајма уприличено је свечано потписивање и примопредаја Отворене књиге између амбасадора Велике Британије и амбасадора Сједињених Америчких Држава, које ће на Сајму 2006. године бити почасни гост.

У време Сајма одржан је и Први форум библиотекара и издавача, а разговарало се о ценама књига, издавачким попустима и условима куповине, али и о квалитету издања код нас. Све то и,

наравно, 700 излагача из земље и света учинило је овогодишњи сајам у правом и потпуном смислу јубиларним.

“У данашње време књизи прете опасности много веће од свеће и зејтина. Прети јој, пре свега, застрашујућа редукација наших културних потреба, неман која је родила другу аждају и претњу: нестанак мерила и осећања вредности. Ситуација у којој се књига данас налази представља својеврстан оксиморон: што се књиге мање читају, то се више пишу и штампају. Књигу не уништава то што неће да је штампа нико, него је убија то што је штампа свако. И онај ко у животу није прочитао ни једну једину књигу, може да се похвали да их је написао и објавио десет. Књиге су некада изазивале страх диктатора и моћника, и они су их, сматрајући их опасним по свој положај, и у средњем веку и у Трећем рају, јавно и егземпларно спаљивали на трговима. Моћници данас књиге не спаљују, чак им и не суде, чак их и не забрањују, али не зато што су се цивилизовали и демократизовали, него зато што су нашли много дискретнији и ефикаснији начин да њихов утицај осујете. Уместо да их спаљују, они их игноришу” – рекао је отварајући Сајам књига истакнути књижевник и академик Љубомир Симовић.

Остало је на нама. ■

Драгана МАРКОВИЋ

НОВЕ КЊИГЕ

Данијел Џ. Борстин

АМЕРИКАНЦИ ДЕМОКРАТСКО ИСКУСТВО (III том)

Едиција: "Геопоетика" (695 стр.)

Завршном књигом своје монументалне трилогије Данијел Џ. Борстин наставља да гради сложу историје америчког друштва, откривајући појаве и процесе који су утицали на његову често непредвидиву и за европске појмове често несхватљиву динамику. Захваљујући Борстиновом огромном истраживачком и аналитичком напору, схватање комплекса обухваћених заједничким именитељем демократско искуство и у овој је, као што је био случај

у претходне две књиге, веома широко и – како убедљиво доказује – сасвим оправдано.

Он прати трансформације америчког демократског модела кроз цео век – од краја грађанског рата до краја 1960, уочавајући његове успоне, нове особености, противуречности, кризе, мањкавости и предности. ■

НИЦ "Војска"

ВОЈНИЦИ СА ДВЕ ЗАКЛЕТВЕ

У низу нових књига Редакције посебних издања Новинско-издавачког центра "Војска" у текућој години светлост дана угледала је монографија "Војници са две заклетве – 63. падобранска бригада", аутора капетана прве класе и падобранца Владислава Крстића. Књига садржи 23 целине праћене фотозаписима у којима је аутор сажето приказао 60 година постојања падобранске бригаде, од формирања Првог

падобранског батаљона 1944. године у Ђоје дел Коле код Барија у Италији, до израстања у бригаду и елитну јединицу Војске Србије и Црне Горе.

Врхунска обука те елитне јединице, приказана у књизи, поткрепљена је посебним освртом на догађаје и личности који представљају врхунац професионализма у нашој војсци, и афирмацијом те јединице изван наших граница.

На недавно одржаној промоцији у Централном дому Војске Србије и Црне Горе у Београду о књизи су веома стручно и похвално говорили капетан бојног брода Петар Бошковић, начелник Управе за односе са јавношћу, и рецензенти генерал-потпуковник у пензији Љубиша Стојимировић и пуковник Илија Тодоров, командант 63. падобранске бригаде, а бројној публици обратио се и аутор Владислав Крстић. ■

М. М.

Карен Армстронг

КРАТКА ИСТОРИЈА МИТА

Превела с енглеског Зорица Ђерговић-Јоксимовић

"Геопоетика" заједно са још 33 издавача из целог света, од Северне и Јужне Америке, преко Азије и Аустралије, до свих делова Европе, гради едицију Митови. Носилац идеје од 1999. године јесте шкотски издавач Canongate. Ова серија књига састоји се из уводне студије и кратких романа (или краћих прозних форми) који су наручени да се напишу посебно за ову едицију. Од писаца је затражено да по свом слободном избору, како год то желе, испричају већ постојеће и знане митове из било које културе света. Међу ауторима се налазе највећа и најзанимљивија имена савремене светске књижевности. Планови су да едиција потраје макар до њене стоте књиге.

Дакле, изворници превода на српски језик потичу из рукописа а не од штампаних књига и представљају ретку оригиналност у међународном издавачком заједништву.

Едиција Митови почиње Кратком историјом мита Карен Армстронг, сажетим али студиозним истраживањем о миту и то од његовог настанка па до питања зашто нам је још увек потребан.

Историја мита уједно је и историја човечанства. Митологија, као и уметност, производ је стваралачке маште која нам преко промена, исцелканости и трагичности света помаже да уочимо нове могућности. Митови нам помажу да космос схватимо као нешто што има смисла.

Карен Армстронг једна је од најбољих историчарки религије. Већ њена прва књига (1981) *Кроз узане двери*, која описује њених седам година које је провела као опатица једног римокатоличког реда, постала је прави бестселер. Од 1982. године искључиво се бави писањем. Објавила је велики број књига, од којих је чувена *Историја Бога* преведена на тридесет језика. Живи у Лондону. ■

КУЛТУРОСКОП

Централни дом Војске Србије и Црне Горе
Београд, Браће Југовића 19

2. новембра – Групна изложба радова израђених воденим и масним техникама са ликовних колонија "Викенд у Београду" биће отворена у Малој галерији у 19 сати

7. новембра – Поводом Дана Централног дома ВСЦГ у Великој сали у 13 сати биће одржана промоција монографије "Дом Војске" доктора Предрага Пејчића

10. новембра – У Универзалној Сали у 12 сати биће одржана промоција књиге "Дубински слојеви тринаестојулског устанка у Црној Гори" Милије Станишића, док је за 20 сати у Великој сали предвиђен концерт Уметничког ансамбла ВСЦГ "Станислав Бинички"

15. новембра – Отварање самосталне изложбе слика академског сликара из Београда Вање Ђорђевић, у Малој галерији, у 18.30 сати